

„Я стани, сестро, дома да идемъ,
Дома да идем, мама да видим!“¹⁾

Освѣнъ чрѣзъ еничарството, турцитѣ сѫ потурчвали чрѣзъ насилие цѣли области, като избивали и разпрѣсвали тия отъ жителитѣ имъ, които сѫ противѣли. Това насилиствено потурчване е станало главно въ XVII вѣкъ, въ врѣмето на султана Мехмеда IV. Тогава турцитѣ отчасти насила потурчили, отчасти изтрѣбили многочисленното българско население въ Делиормана, Тузлука и Герлово, като заселили на мястото на избитите прѣселенци турци отъ Мала-Азия. Така щото днесъ много села въ източна България сѫ смѣсени или чисто турски, когато въ края на XVI вѣкъ се споменуватъ като чисто български^{2).}

Писмени документи за изтрѣбването на българитѣ въ 17 вѣкъ въ Делиормана, Тузлука и Герлово нѣмаме, нѣ затова пѣкъ имаме народни пѣсни, въ които сѫ описани грознитѣ турски жестокости при това изтрѣбление.

Ето най-интересната отъ тия пѣсни:

Де сѫ іи чулу вѣдъеду
Турци Бѣлгари да робът, —
Іут Кѣзжл — Каіа фанали,
Ду Чалж — Кавак робили!
Іут де сѫ чули разбрали
Гуркитѣ джанжм, Ришени,
Завжлжіе Сміадухчени!
Чи сѫ Сміадуву рѣзбягж, —
Кои си жината іуставил,
Кои си децатж зжбравил;

¹⁾ Пер. Си. кн. XV, стр. 368.

²⁾ Въ записката на Павла Джорджича отъ 10 Януарий, 1595 г.